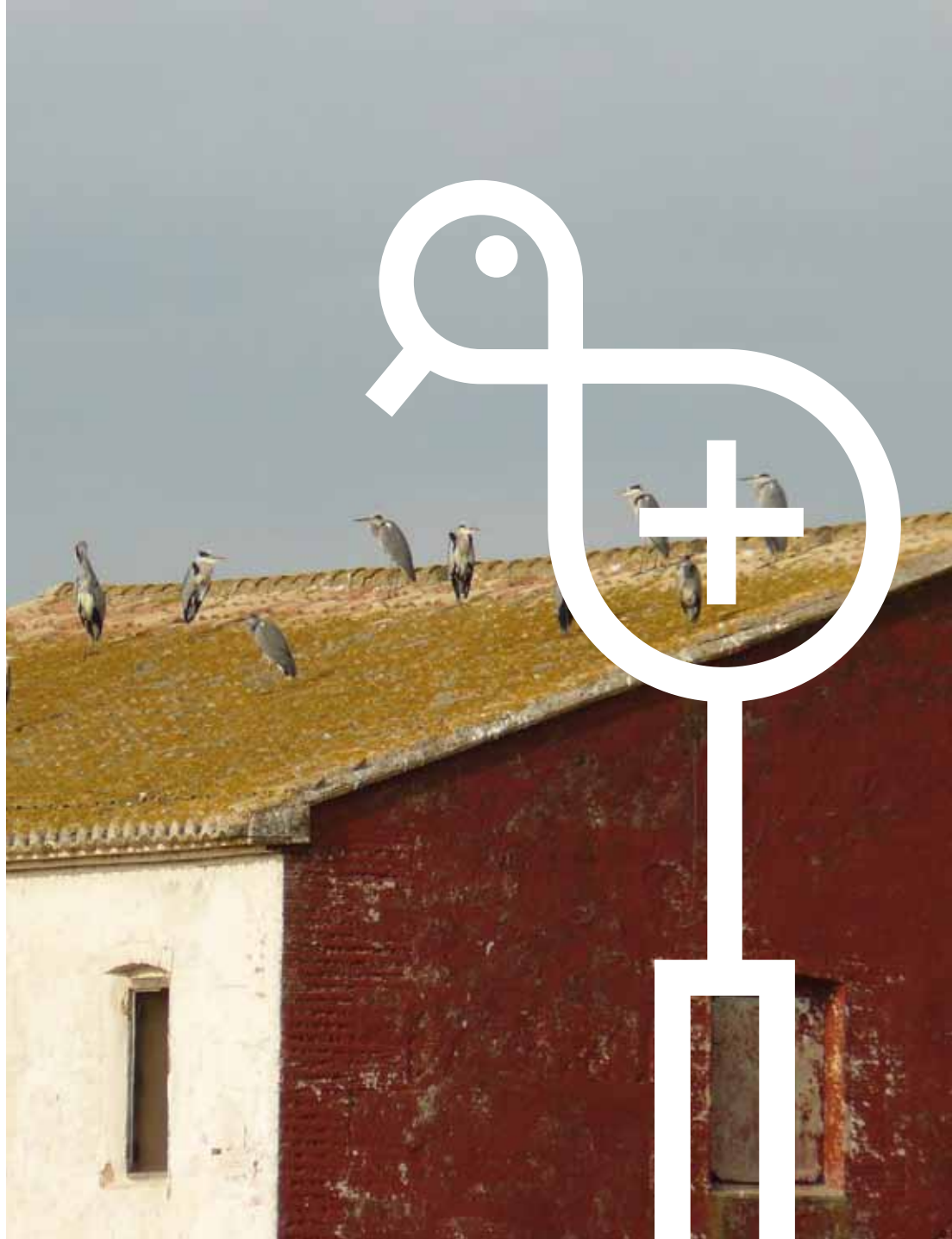


cerca

fes teu
el teu paisatge





CERCA A PROP I EL TROBARÀS

El programa Cerca de la Fundació Assut vol acostar-nos a la vida, el paisatge i la cultura de l'Albufera i l'Horta de València. A quantes més persones, millor. Perquè les descobrim i aprenuem a gaudir-les. Perquè puguem valorar-les com mereixen i comprometre'ns en la seua protecció.



SI EL DESCOBREIXES T'AGRADARÀ

**Per protegir
el nostre
patrimoni, cal
conèixer-lo
i valorar-lo,
perquè allò que
estimem ho
defensem**

I, com que només es pot estimar el que es coneix, Cerca promou aquest compromís a través del descobriment.

Cerca és exploració, divulgació i educació responsables, atentes sempre a la realitat d'un entorn que, malgrat la seua proximitat, la seua singularitat i la seua enorme importància, segueix sent hui pràcticament desconegut, un vertader tresor ocult i ignorat.

Sempre a través de les seues gents —els seus protagonistes—, descobrir aquests paisatges culturals, el territori sobre el qual s'assenta la ciutat de València, pot ser una autèntica troballa, una aventura apassionant.

I SI T'AGRADA VOLDRÀS CUIDAR-LO

Volem divulgar els valors del territori i que ens ajudes a millorar el seu coneixement i la seua conservació: paisatges com els de l'Albufera i l'Horta, interrelacionats, associats a l'aigua —als seus recursos i usos tradicionals—, compresos en una plana litoral on la vella i permanent connexió entre natura i home ha donat lloc a realitats culturals molt característiques, úniques.

FES TEU EL TEU PAISATGE

L'essència
dels nostres
paisatges es
destil·la gota a
gota en antigues
formes de vida,
escolant-se per
séquies i camins
rurals, proveint
a poc a poc
hortes, camps,
marjals...

L'Horta de València

L'Horta és un dels paisatges culturals més singulars d'Europa, essencial en la conformació de la identitat i el caràcter valencians. Un sistema de regadiu tradicional, ocupat per hortes i cultius de cítrics —amenaçat per la pressió urbanística i l'abandó de l'agricultura—, que s'inicia als assuts del riu Túria i s'estén, a través d'una xarxa de séquies mil·lenària, per bona part de la plana litoral on s'assenta la ciutat de València, des de Puçol, al nord, fins a l'Albufera, al sud.

L'Albufera

Al sud de València, a penes a deu quilòmetres de la ciutat, el Parc Natural de l'Albufera és una de les principals zones humides de la Península Ibèrica i de tot el Mediterrani occidental. A l'Albufera, on la presència humana ha sigut contínua durant molts segles, el llegat cultural és enorme. És un aiguamoll ple de simbolisme i significació on els usos i costums, íntimament lligats a l'espai físic, han generat multitud d'elements propis, encara hui ben recognoscibles.

Mitjançant el programa Cerca, organitzem visites, rutes, tallers, campus i altres activitats per a escolars, universitaris i altres col·lectius atenent a les diferents línies temàtiques que planteja aquesta realitat polièdrica: l'aigua, la biodiversitat, la natura, el paisatge, els costums i tradicions, els usos humans, la història, l'arquitectura...

Els continguts de les activitats, sempre de caràcter divulgatiu, s'adapten a les diferents edats i a les característiques de cada grup, poden ser més o menys específics, i la seua durada oscil·la entre unes poques hores i alguns dies. Superant el tipisme i les visions idíl·liques, es tracta de promoure l'acostament i l'exploració sensibles, descobrir la natura, la cultura i el paisatge de l'Albufera i l'Horta de València d'una manera participativa, propera, pausada...

HI HA TANTES FORMES D'EXPLORAR-LO...



EL NOU SOMNI D'UN VELL EDIFICI



La Trilladora del Tocaio

El programa Cerca està lligat al projecte de recuperació i conservació de la Trilladora del Tocaio, un dels edificis històrics de l'Albufera, al Palmar. A través d'un acord de custòdia, l'objectiu dels seus propietaris i de la Fundació Assut és convertir-lo a poc a poc en un centre de propagació de vida, paisatge i cultura: la vida i la natura de l'aiguamoll, el paisatge de la marjal i l'horta, la cultura de les seues gents i els seus pobles... I amb la vostra visita ho feu possible.

A banda de la Trilladora del Tocaio, us proposem diferents espais on desenvolupar aquestes activitats: el Tancat de l'Estell (Sueca), la Casa de la Demanà (El Saler), la Casa Santa Creu (Sollana), el Tancat de Baldoví (Sueca), el Tancat de l'Alcatí (València)... Uns i altres faciliten la presa de contacte directa amb la realitat de l'entorn i el coneixement dels seus valors naturals i culturals.

La teua visita a la Trilladora

Exposició d'eines de la marjal i l'horta

Exposicions temporals i projeccions

Biblioteca i punt de lectura

Botiga

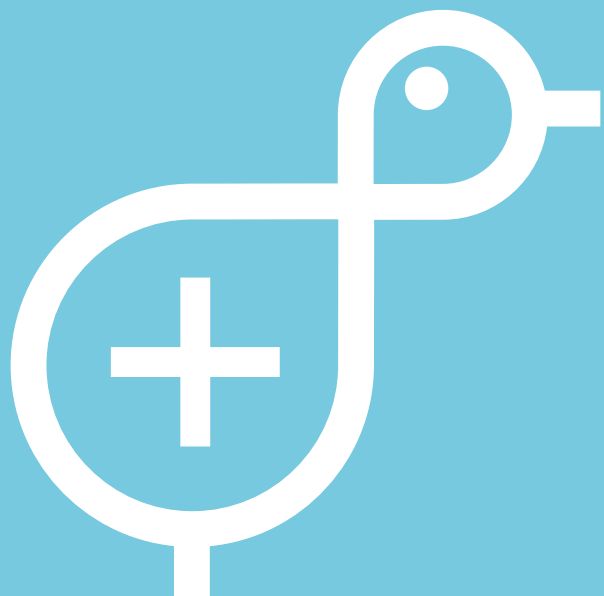
Lloguer de bicicletes

Jocs tradicionals

Passejos en barca

Passejos en carro

ACTI VITATS PER A COL·LEGIS I ESTU DIANTS



L'Albufera a la Trilladora del Tocaio

Durada: 1 hora.
Destinataris: Educació primària (cicles mitjà i superior), ESO, batxillerat i educació superior.



Aquesta visita a la Trilladora del Tocaio, al poble del Palmar, constitueix un acostament a l'Albufera. Inclou una presentació bàsica del parc natural i de l'edifici al qual ens trobem, la Trilladora; la projecció d'un documental sobre la tradició d'usos humans a l'Albufera —o sobre la natura, el cultiu de l'arròs...— i un recorregut per l'exposició permanent d'eines d'horta i de marjal. La visita a la Trilladora pot completar-se amb diferents activitats.

Explora la natura de la Devesa

Durada: 2 hores.
Destinataris: Educació primària (cicles mitjà i superior), ESO, batxillerat i educació superior.



Platja, dunes, mallades, bosc... Plantes, flors, insectes, aus, petjades... La Devesa és un dels espais naturals millor conservats del litoral mediterrani. Diferent en cada estació, aquesta ruta d'exploració per la restinga que separa l'Albufera del mar ens permet anar reconeixent els diferents ambients i identificant els múltiples elements de biodiversitat que s'hi troben.

Descobreix la llacuna de l'Albufera

Durada: 2 hores.
Destinatari: Educació primària (cicles mitjà i superior), ESO, batxillerat i educació superior.



Aquesta ruta amb barca per l'Albufera, amb eixida o arribada a la Trilladora del Tocaio, ens convida a conèixer l'evolució de la llacuna i comprovar mitjançant un senzill instrumental de laboratori les condicions en què es troba aquest ecosistema aquàtic: la biodiversitat, els problemes de la hipertròfia, la contaminació, la seua lenta recuperació, la difícil regulació de les aportacions hídriques...

El paisatge i el cicle de l'arròs

Durada: 2 hores.
Destinatari: Educació primària (cicles mitjà i superior), ESO, batxillerat i educació superior.



El paisatge de la marjal a l'Albufera és diferent segons les etapes del cultiu de l'arròs. Un recorregut des de la Trilladora del Tocaio, on es projecta un documental sobre l'agricultura arrossera, ens permet entrar en contacte amb aquesta tradició: l'evolució del paisatge, el cicle i el maneig de l'aigua, el funcionament dels tancats, els treballs al camp, l'arquitectura de cases, casetes i motors, la importància de l'arrossar per a la biodiversitat...

Els usos tradicionals de l'Albufera

Durada: 2 hores.
Destinatari: Educació primària (cicles mitjà i superior), ESO, batxillerat i educació superior.



L'Albufera ha sigut explotada per l'home des de sempre. Com tots els aiguamolls, concentra una gran quantitat de recursos. L'aigua, el principal, és també el que d'alguna manera dona lloc a la resta: les plantes, els peixos, les aus... Dia a dia, segle rere segle, la recol·lecció de plantes, l'extracció de sal, la ramaderia, la caça, la pesca, l'agricultura, han anat component un enorme mosaic d'elements culturals propis que anirem descobrint en aquesta activitat.

Els jocs tradicionals de la marjal i l'horta

Durada: 2 hores.
Destinatari: Educació primària (cicles mitjà i superior), ESO, batxillerat i educació superior.



Aquesta activitat està pensada per a complementar una visita bàsica a la Trilladora del Tocaio. Al sequer, l'esplanada de rajoles on antigament s'estenia l'arròs a assecar, es disposen alguns dels jocs tradicionals dels pobles de la marjal i l'horta. Per als joves, és important saber que abans que existiren les consoles i tablets, els nostres majors es divertien igualment amb jocs molt més barats i sostenibles.

L'Horta de València

Pròximament (en preparació).



Reconegut per l'informe Dobris de la Unió Europea com un dels paisatges més singulars i amenaçats d'Europa, l'Horta és un antic sistema de regadiu que s'estén des d'època andalusina per l'àmplia plana al·luvial en la qual conflueixen el riu Túria, la mar Mediterrània i l'Albufera. En la nostra visita a l'Horta, coneixerem alguns dels elements fonamentals del seu ric llegat: la gent que encara viu de l'agricultura, les séquies, els cultius, l'arquitectura de l'aigua...

Els paisatges de la Reial Séquia de Montcada

Pròximament (en preparació).



La séquia de Montcada rega hui, pràcticament igual que fa vuit-cents anys, una gran part de l'Horta de València, des de l'assut de Paterna, on capta les aigües del Túria, fins a Puçol. És expressió de l'antiga cultura de l'aigua i una referència universal com a exemple de gestió del reg. Explorar aquest patrimoni encara viu —viu però amenaçat i en declivi— és descobrir l'evolució del paisatge cultural de l'Horta i, en gran manera, de la pròpia identitat valenciana.

La ruta de l'aigua de la Séquia Reial del Xúquer

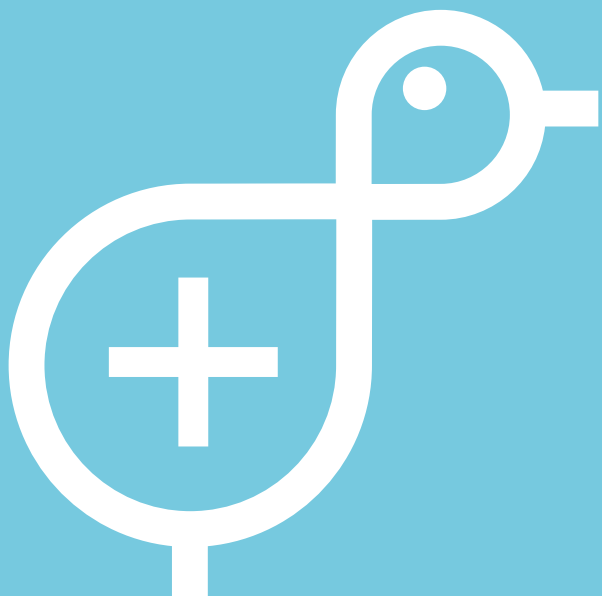
Pròximament (en preparació).



Des de fa 750 anys, les aigües del Xúquer són derivades des del magnífic assut d'Antella per a proveir milers de fanecades de terres de regadiu. Són més de set segles en els quals un ampli canal ha fet possible el miracle del reg en la Ribera del Xúquer i l'Horta Sud. Explorant el recorregut i la història de la Séquia Reial reconeixerem fites comunes a altres hortes valencianes, com les del Túria, el Millars o el Segura. Totes elles, exemple d'una mil·lenària cultura hidràulica ben arrelada al territori valencià.

DESCOBRINT EL TEU MÓN, AJUDES A CUIDAR-LO

ACTI VITATS PER A GRUPS



L'Albufera a la Trilladora del Tocaio

Durada: 1 hora.



La visita bàsica a la Trilladora del Tocaio, al poble del Palmar, constitueix un acostament a aquest lloc i al seu entorn: l'Albufera. Inclou una explicació d'aquest antic edifici d'ús agrícola i del parc natural, la projecció d'un documental sobre la tradició d'usos humans a l'Albufera —comentat amb els visitants— i un recorregut lliure per l'exposició permanent d'eines d'horta i de marjal. La visita a la Trilladora pot completar-se amb diferents activitats.

Embarca't en l'Albufera

Durada: 1,5 hores.



Després d'entrar en contacte amb l'Albufera mitjançant una visita elemental a la Trilladora del Tocaio, una barca de passatge tradicional ens espera a l'embarcador, l'antic moll d'aquest edifici, per a fer-nos una passejada de descobriment per aquesta llacuna litoral. L'itinerari discorre per un canal que travessa les típiques mates de senill fins a eixir al 'lluvent', la llacuna. L'Albufera és l'eix al voltant del qual giren la vida, el paisatge i la cultura del parc natural.

L'Albufera en bici

Durada: segons demanda.
L'excursió pot fer-se amb guia o sense ell.



La visita a la Trilladora del Tocaio, amb una presentació general de l'Albufera, es completa en aquest cas amb una eixida amb bici que ens descobreix la zona d'arrossars més pròxims a la població del Palmar: els tancats del sud-est de la llacuna, les partides més septentrionals de Sueca i Sollana. El cicle de l'arròs i de l'aigua recrea en aquestes zones un paisatge sempre diferent, segons el moment del cultiu, sempre espectacular, esguitat de case-tes i cases de marjal.

Volta en bici a l'Albufera

Durada: tot el dia. N'hi ha l'opció de fer la ruta sense dinar.



Amb bon oratge i tranquil·litat, aquest recorregut circular d'uns seixanta quilòmetres ens permet descobrir l'Albufera en una sola jornada. Partint de la Trilladora del Tocaio, la ruta amb bici ens endinsa als diferents ambients del parc natural i ens mostra algunes de les seues fites paisatgístiques: els pobles, l'arrossar, les cases i casetes, les séquies, els ullals, els ports, l'horta, la restinga, la platja... Per reposar forces, l'excursió inclou un genuí menjar albuferenc en una caseta de motor vora la llacuna.

La pesca tradicional a l'Albufera

Durada: 2 hores. Només en temporada, entre octubre i febrer.



La tradició de la pesca a l'Albufera es perd en la nit dels temps, però van ser els pobladors andalusins, abans de la conquesta cristiana en el segle XIII, els que van començar a forjar el llegat que perviu encara hui entre els pescadors del Palmar, Silla i Catarroja. En aquesta visita, descobrirem la seua història, els seus costums, les seues arts... I eixirem a calar les xarxes i revisar els mornells amb un membre de la Comunitat de Pescadors del Palmar.

La 'fanguejà'

Durada: 2 hores.
En temporada, entre gener i març.



Any rere any, ben entrat l'hivern, arriba el moment de la 'fanguejà'. El treball del tractor remonent la terra humida i seguit per centenars de gavines i garses que cerquen aliment al fang és una de les estampes més característiques i espectaculars de la marjal de l'Albufera, del cicle de l'arròs. Depenent del moment de la llaurança i de la proximitat dels camps, aquesta visita pot fer-se a peu, amb bici o amb cotxe.

L'Albufera en el temps

Durada: A partir de 2 hores.



Aquest recorregut parteix de la Trilladora del Tocaio, on coneixerem l'evolució de l'Albufera al llarg del temps, i ens guia per alguns dels llocs i elements que són testimoniats d'aquesta evolució: canals artificials, fites i marques d'amollonaments i jurisdiccions medievals, senyals impresos al paisatge, detalls que expliquen el pas dels segles en aquest territori.

L'arquitectura de la marjal

Durada: 2 hores o més.



La barraca, les casetes de marjal, les casetes de motor amb els seus fumerals, les trilladores com la del Tocaio, les 'casotes' dels terratinents... Apuntes a una séquia o a la mateixa llacuna de l'Albufera, aquestes construccions quasi sempre modestes jalonen tot el paisatge de l'arrossar. Des del Palmar recorrerem amb bicicleta o amb cotxe els camins de la marjal de Sueca per descobrir aquestes fites d'arquitectura funcional, petjades a voltes esborrades de vida i de memòria.

Com funciona un 'tancat'

Durada: 2 hores.



Un tancat és una zona d'arrossars guanyada a l'antiga Albufera a força de treball. Comprendre el seu funcionament és, a més d'entendre el cicle del cultiu de l'arròs, assimilar l'evolució i la transformació de l'Albufera als darrers tres-cents anys. Després d'una senzilla explicació a la Trilladora del Tocaio, visitarem un tancat amb barca o amb carro i, de la mà d'un motorista o un agricultor, descobrirem els seus secrets, que són també els secrets del paisatge.

La navegació: els calafats, les barques, la vela llatina

Durada: un matí complet. Aquesta activitat coincideix amb el calendari de regates, de març a setembre.



En aquesta excursió, descobrirem com treballen els últims calafats de l'Albufera, els fusters de ribera que encara construeixen i reparen les barques típiques de la llacuna. Visitarem un taller, coneixerem els diferents tipus d'embarcacions tradicionals i ens embarcarem per a seguir una prova d'exhibició de vela llatina, la forma clàssica de navegació a l'Albufera.

Les aus de l'Albufera

Durada: 4 hores o més.

Màxim, 7 persones.

www.birdingalbufera.es



Per la seua gran quantitat d'aus, el Parc Natural de l'Albufera és un dels aiguamolls més importants de la Península Ibèrica. I, com que no és fàcil localitzar ni accedir als llocs d'observació més interessants, en aquesta activitat us proposem acompanyar durant alguna de les seues habituals eixides de camp els ornitòlegs de Birding Albufera. Amb ells, entrareu en contacte amb l'avifauna d'aquest aiguamoll i descobrireu, segons els diferents ambients i l'època de l'any, les seues espècies emblemàtiques i característiques.

ALTRES ACTIVITATS

Explora la natura
de la Devesa

L'Horta de València

Els paisatges
de la Reial Séquia
de Montcada

La ruta de l'aigua
de la Séquia Reial
del Xúquer

Pàgines 9, 12 i 13

A més, el programa Cerca contempla moltes altres experiències, adaptades puntualment als interessos i inquietuds de cada grup i les particularitats de cada moment de l'any.

www.programacerca.org

Fundació Assut

Embarcador, 28

46012 El Saler (València)

96 183 06 51 · 693 544 747

info@fundacioassut.org

www.fundacioassut.org

Cerca · La Trilladora del Tocaio

Camí de la Trilladora, s/n

46012 El Palmar (València)

Consultes i reserves:

96 183 06 51 · 693 544 747

cerca@fundacioassut.org

www.programacerca.org

